

طوفان

در بازارهای مالی

تاثیر جنگ جهانی دوم بر بازار سهام قدرت‌های بزرگ

تالیف:

مهندس طاهر فتحی

آراد کتاب

فهرست مطالب

10.....	مقدمه
11.....	فصل اول: جنگ جهانی دوم و تأثیر آن بر اقتصاد جهانی
11.....	مقدمه
11.....	1-1: توسعه اقتصاد جنگی
11.....	1-1-1: بسیج منابع برای تولید تسلیحات و تجهیزات نظامی
11.....	1-1-1-1: مکانیزم بسیج منابع
13.....	2-1-1-1: تغییرات در ساختار اقتصادی
14.....	3-1-1-1: چالش‌ها و پیامدها
14.....	4-1-1-1: نقش زنان در اقتصاد جنگ: قهرمانان پشت جبهه
15.....	▪ نقش زنان در تولید تسلیحات:
17.....	▪ تغییرات در جایگاه اجتماعی زنان
18.....	▪ پیامدهای بلندمدت
18.....	▪ چالش‌ها و محدودیت‌ها
19.....	▪ میراث جنگ جهانی دوم برای زنان
19.....	1-1-2: کنترل قیمت‌ها و تخصیص منابع توسط دولت‌ها
19.....	▪ کنترل قیمت‌ها
19.....	2-2-1: اهداف کنترل قیمت‌ها
20.....	▪ روش‌های کنترل قیمت‌ها
20.....	▪ تخصیص منابع
20.....	▪ اهداف تخصیص منابع
20.....	▪ روش‌های تخصیص منابع
21.....	▪ چالش‌ها و پیامدها
21.....	▪ نتیجه‌گیری
22.....	1-1-3: رشد صنایع سنگین و کاهش تولید کالاهای مصرفی
22.....	▪ عوامل رشد صنایع سنگین
23.....	▪ کاهش تولید کالاهای مصرفی
25.....	▪ پیامدهای رشد صنایع سنگین و کاهش تولید کالاهای مصرفی:
26.....	▪ نتیجه‌گیری
26.....	2-1: تغییرات در الگوهای تولید و مصرف
26.....	1-2-1: افزایش تولید محصولات صنعتی و کاهش تولید محصولات کشاورزی
26.....	▪ دلایل افزایش تولید محصولات صنعتی
29.....	▪ دلایل کاهش تولید محصولات کشاورزی:
31.....	▪ پیامدهای این تغییرات:
31.....	▪ نتیجه‌گیری

- 1-2-2: تغییر در الگوهای مصرف به دلیل کمبود کالاها و جیره‌بندی 31
- 32 دلایل کمبود کالاها
 - 32 تأثیر جیره‌بندی بر الگوهای مصرف:
 - 32 پیامدهای اجتماعی و اقتصادی جیره‌بندی
 - 34 مثال‌هایی از جیره‌بندی در جنگ جهانی دوم
- 1-3-3: تأثیر جنگ بر تجارت جهانی 35
- 1-3-1: اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی: چالشی بزرگ در قلب جنگ 35
- 35 دلایل اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی در دوران جنگ
 - 36 توقف کشتی‌های تجاری و اختلال در زنجیره‌های تأمین در جنگ جهانی دوم
 - 38 پیامدهای اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی:
 - 40 تلاش برای مقابله با اختلالات
 - 40 تأثیر بر قیمت کالاها
 - 40 تأثیر بر بازار سهام
 - 41 مثال‌های تاریخی از اختلال در زنجیره‌های تأمین
 - 41 درس‌هایی که می‌توان از تاریخ گرفت:
- 1-3-2: افزایش تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری: 42
- 42 دلایل افزایش تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری در دوران جنگ:
 - 42 پیامدها و تأثیرات آن بر بازار کالا و سهام:
 - 43 مثال‌های تاریخی:
 - 44 درس‌های آموخته شده
- 1-3-3: ایجاد بلوک‌های تجاری 45
- 45 دلایل ایجاد بلوک‌های تجاری پس از جنگ
 - 45 انواع بلوک‌های تجاری
 - 46 مثال‌هایی از بلوک‌های تجاری ایجاد شده پس از جنگ
 - 46 پیامدهای ایجاد بلوک‌های تجاری
 - 47 تأثیر بلوک‌های تجاری بر بازارهای سهام
 - 47 تأثیر بر سیاست‌های پولی و مالی
 - 48 چالش‌ها و فرصت‌ها
 - 48 نتیجه‌گیری
- 1- تغییرات در نظام مالی جهانی 48
- 1-4-1: افزایش بدهی‌های دولت‌ها 48
- 49 دلایل افزایش بدهی‌های دولت‌ها
 - 49 پیامدهای افزایش بدهی‌های دولت‌ها
 - 51 مثال‌های تاریخی
 - 51 تأثیر افزایش بدهی‌های دولت‌ها بر بازار سهام
 - 51 کانال‌های تأثیرگذاری بدهی دولت بر بازار سهام
 - 52 عوامل مؤثر بر شدت تأثیر
 - 52 نتیجه‌گیری

- 53.....1-4-2: تورم و بی‌ثباتی ارز
- 53..... ▫ دلایل افزایش تورم و بی‌ثباتی ارز:
- 53..... ▫ پیامدهای تورم و بی‌ثباتی ارز
- 54..... ▫ مثال‌های تاریخی
- 55..... ▫ مقایسه میزان تورم و بی‌ثباتی ارز در کشورهای مختلف پس از جنگ جهانی دوم
- 55..... ▫ عوامل مؤثر بر تورم و بی‌ثباتی ارز پس از جنگ جهانی دوم
- 55..... ▫ مقایسه وضعیت کشورهای مختلف
- 56..... ▫ راهکارهای مقابله با تورم و بی‌ثباتی ارز در دوران پس از جنگ:
- 56..... ▫ سیاست‌های پولی و مالی
- 57..... ▫ اصلاحات ساختاری
- 57..... ▫ همکاری‌های بین‌المللی
- 57..... ▫ مثال‌های تاریخی
- 59..... ▫ چالش‌ها و ملاحظات
- 59..... ▫ تأثیر تورم و بی‌ثباتی ارز بر بازار سهام
- 59..... ▫ تورم و بازار سهام
- 60..... ▫ بی‌ثباتی ارز و بازار سهام
- 60..... ▫ تعامل تورم و بی‌ثباتی ارز
- 60..... ▫ راهکارهای مقابله با تأثیرات تورم و بی‌ثباتی ارز بر بازار سهام
- 62..... ▫ نتیجه‌گیری
- 62.....3-4-1: ایجاد نهادهای مالی بین‌المللی جدید
- 62..... ▫ دلایل ایجاد نهادهای مالی بین‌المللی جدید
- 63..... ▫ مهم‌ترین نهادهای مالی بین‌المللی ایجاد شده پس از جنگ جهانی دوم
- 64..... ▫ نقش نهادهای مالی بین‌المللی در نظام مالی جهانی
- 64..... ▫ چالش‌های پیش روی نهادهای مالی بین‌المللی
- 64..... ▫ نقش نهادهای مالی بین‌المللی در بازار سهام
- 66..... ▫ انواع نهادهای مالی بین‌المللی
- 66..... ▫ نتیجه‌گیری
- 67.....5-1: تأثیر جنگ بر نیروی کار
- 67.....1-5-1: بسیج نیروی کار برای خدمت در ارتش
- 67..... ▫ دلایل بسیج نیروی کار
- 68..... ▫ تأثیرات بسیج نیروی کار
- 69..... ▫ چالش‌های بسیج نیروی کار
- 69..... ▫ پیامدهای طولانی‌مدت
- 70..... ▫ مثال‌ها
- 72..... ▫ عوامل مؤثر بر شدت تأثیر:
- 72..... ▫ نتیجه‌گیری
- 73.....1-5-2: افزایش اشتغال در صنایع نظامی
- 73..... ▫ دلایل افزایش اشتغال در صنایع نظامی

74.....	▪ تأثیرات افزایش اشتغال در صنایع نظامی
75.....	▪ چالش‌ها و پیامدهای منفی
75.....	▪ تأثیر افزایش اشتغال در صنایع نظامی بر بازار سهام
75.....	▪ تأثیرات مثبت
76.....	▪ تأثیرات منفی
76.....	▪ نتیجه‌گیری
77.....	3-5-1: مهاجرت اجباری و جابه‌جایی جمعیت
77.....	▪ دلایل مهاجرت اجباری و جابه‌جایی جمعیت در جنگ جهانی دوم
78.....	▪ تأثیرات مهاجرت اجباری و جابه‌جایی جمعیت
79.....	▪ مثال‌های تاریخی
80.....	▪ نتیجه‌گیری
	فصل دوم: بررسی تأثیر جنگ بر بازارهای سهام هر یک از قدرت‌های بزرگ (آمریکا، انگلستان، آلمان، ژاپن، شوروی)
81.....	2-1-1: ایالات متحده آمریکا
81.....	1-2-1: تحلیل نوسانات شاخص‌های بورسی
81.....	▪ قبل از جنگ: بحران و آماده‌سازی
82.....	▪ در طول جنگ: رونق تولید و تقاضا
83.....	▪ پس از جنگ: دوران طلایی
84.....	▪ عوامل موثر بر نوسانات بازار سهام در طول جنگ
84.....	▪ درس‌های آموخته شده
85.....	2-1-2: بررسی عملکرد صنایع مختلف
85.....	▪ عملکرد صنایع در طول جنگ
86.....	▪ پس از جنگ: دوران طلایی و تحولات
86.....	▪ عوامل موثر بر عملکرد صنایع در طول جنگ
87.....	3-1-2: نقش دولت در هدایت بازارهای سهام
87.....	▪ قبل از جنگ: مداخله دولت در بحران
88.....	▪ پس از جنگ: حمایت دولت از رشد اقتصادی
89.....	▪ درس‌های آموخته شده
89.....	▪ نگاهی به تأثیر حمله پرل هاربر بر بازار سهام آمریکا
90.....	▪ تغییر جهت بازار: از رکود به رونق
91.....	2-2: انگلستان
91.....	1-2-2: تحلیل نوسانات شاخص‌های بورسی
92.....	▪ قبل از جنگ: تنش‌ها و آماده‌سازی
92.....	▪ در طول جنگ: نوسانات شدید
93.....	▪ پس از جنگ: بازسازی و رشد
94.....	▪ عوامل موثر بر نوسانات بازار سهام در طول جنگ
94.....	▪ نتیجه‌گیری

97	2-2-2: نقش دولت در هدایت بازارهای سهام در دوران جنگ
97	▪ قبل از جنگ: مداخله دولت در بحران
97	▪ در طول جنگ: کنترل دولت بر اقتصاد
98	▪ پس از جنگ: بازسازی و خصوصی سازی
99	▪ ابزارهای دولت برای هدایت بازارهای سهام
99	▪ درس های آموخته شده
99	3-2: آلمان
99	2-3-1: تحلیل نوسانات شاخص های بورسی
99	▪ قبل از جنگ: بحران و آماده سازی
100	▪ در طول جنگ: نوسانات شدید و تخریب
101	▪ پس از جنگ: تقسیم آلمان و بازسازی
101	▪ عوامل موثر بر نوسانات بازار سهام در طول جنگ
102	2-3-2: نقش دولت آلمان در هدایت بازارهای سهام
102	▪ آلمان غربی: بازسازی و رشد با حمایت دولت
103	▪ آلمان شرقی: اقتصاد برنامه ریزی شده و کنترل دولتی
104	▪ عوامل موثر بر نوسانات بازار سهام پس از جنگ
104	▪ درس های آموخته شده
104	▪ نتیجه گیری
105	3-3-2: مقایسه بورس در آلمان شرقی و آلمان غربی
105	▪ بورس در آلمان شرقی
106	▪ دلایل عدم وجود بورس در آلمان شرقی:
106	▪ تفاوت با آلمان غربی
107	2-4: ژاپن
107	1-4-2: تحلیلی بر نوسانات شاخص های بورسی
107	▪ قبل از جنگ: رشد صنعتی و نظامی گری
108	▪ در طول جنگ: ویرانی و نابودی
108	▪ پس از جنگ: بازسازی و رشد اقتصادی معجزه آسا
109	▪ عوامل موثر بر نوسانات بازار سهام ژاپن
110	▪ عوامل موثر در معجزه اقتصادی ژاپن
112	▪ عامل 3: کمیت و کیفیت کار
114	▪ درس هایی از معجزه اقتصادی ژاپن
115	2-4-2: کایرتسو: شبکه ای قدرتمند در اقتصاد ژاپن
116	▪ تاریخچه کایرتسو
116	▪ ویژگی های کایرتسو
117	▪ انواع کایرتسو
118	▪ مثال هایی از کایرتسوها
119	▪ ویژگی های مشترک کایرتسوها
119	▪ اهمیت کایرتسوها در اقتصاد ژاپن

119	▪ چالش‌های پیش روی کاپیتسوها
120	3-4-2: نقش دولت ژاپن در هدایت بازارهای سهام
120	▪ قبل از جنگ جهانی دوم
121	▪ در طول جنگ جهانی دوم: سیاست‌های سختگیرانه
122	▪ تأثیرات سیاست‌های سختگیرانه بر بازار سهام
122	▪ پس از جنگ جهانی دوم
122	▪ درس‌هایی که می‌توان آموخت
123	▪ نتیجه‌گیری
123	شوروی
124	▪ دلایل عدم وجود داده‌های دقیق
125	▪ روند کلی بازار سهام شوروی در دوران جنگ
125	▪ عوامل موثر بر بازار سهام شوروی در دوران جنگ
125	▪ درس‌های آموخته شده
126	▪ نتیجه‌گیری
127	فصل سوم: مقایسه و تحلیل تطبیقی بازارهای سهام کشورهای مختلف
127	3-1: بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌های واکنش بازارهای مختلف
127	▪ شباهت‌ها در واکنش بازارهای سهام:
128	▪ تفاوت‌ها در واکنش بازارهای سهام:
128	▪ مقایسه واکنش بازارهای سهام کشورهای مختلف
129	▪ عوامل کلی موثر بر تفاوت واکنش بازارها
129	3-1-2: تحلیل عوامل موثر بر تفاوت‌ها
131	▪ نتیجه‌گیری
133	فصل چهارم: تحلیل پنج جنگ برجسته در قرن گذشته
133	4-1: مقدمه: یک درس تاریخی
135	4-2: جنگ جهانی دوم
136	2- جنگ کره (1950-1953)
138	3- جنگ ویتنام (1961-1973)
140	4- جنگ افغانستان (2001-2021)
141	5- جنگ عراق (2003-2011)
144	▪ نتیجه‌گیری
147	فصل پنجم: تأثیر جنگ بر صنایع مختلف (نظامی، مصرفی، سرمایه‌ای)
147	5-1: بررسی رشد صنایع نظامی و افول صنایع مصرفی
147	▪ رشد صنایع نظامی
148	▪ افول صنایع مصرفی
149	▪ عوامل موثر بر این تغییر
149	▪ نتیجه‌گیری
150	5-2: تحلیل عوامل موثر بر تفاوت‌ها: یک تحلیل عمیق‌تر

150	عوامل مؤثر بر تفاوت تأثیر جنگ بر صنایع مختلف
150	مقایسه تأثیر جنگ بر صنایع مختلف با استفاده از تصاویر
152	عوامل مؤثر بر تفاوت در واکنش صنایع مختلف به جنگ
153	نتیجه‌گیری
155	فصل ششم: بازسازی اقتصاد پس از جنگ و نقش بازارهای سهام
155	1-6: بررسی روند بهبود اقتصاد پس از جنگ
155	عوامل مؤثر در بهبود اقتصاد پس از جنگ
156	مراحل بهبود اقتصاد پس از جنگ
156	چالش‌های پیش رو
157	نتیجه‌گیری
158	2-6: نقش بازارهای سهام در تأمین مالی بازسازی
159	نقش بازارهای سهام در بازسازی پس از جنگ
160	نقش دولت‌ها در حمایت از بازارهای سهام
161	نتیجه‌گیری
161	6-3: نگاهی به آلمان و ژاپن
161	ژاپن: معجزه اقتصادی پس از جنگ جهانی دوم
161	دلایل رشد سریع اقتصاد ژاپن
162	مقایسه با آلمان
162	علل تفاوت سرعت رشد
162	درس‌هایی که می‌توان آموخت
165	فصل هفتم: نتیجه‌گیری و درس‌های آموخته شده
165	1-7: جمع‌بندی یافته‌های پژوهش
165	یافته‌های کلیدی
166	درس‌های آموخته شده
166	2-7: پیشنهادات برای مطالعات آینده
167	نتیجه‌گیری کلی
168	منابع استفاده شده

مقدمه

در طول تاریخ، جنگ‌ها نه تنها جوامع را دگرگون ساخته‌اند بلکه بر اقتصاد جهانی نیز تأثیرات ژرفی بر جای گذاشته‌اند. جنگ جهانی دوم، به‌عنوان یکی از خونین‌ترین و گسترده‌ترین جنگ‌های تاریخ، تغییرات بنیادینی در نظم جهانی ایجاد کرد. در این میان، بازارهای مالی نیز از گزند این طوفان جهانی در امان نماندند.

این کتاب با هدف بررسی تأثیر عمیق جنگ جهانی دوم بر بازارهای سهام قدرت‌های بزرگ جهان به نگارش درآمده است. با تمرکز بر کشورهای کلیدی مانند آمریکا، انگلستان، آلمان، ژاپن و شوروی، تلاش خواهیم کرد تا به این پرسش پاسخ دهیم که چگونه این رویداد تاریخی عظیم، بر رفتار سرمایه‌گذاران، نوسانات بازار، و در نهایت بر ساختار اقتصادی این کشورها تأثیر گذاشته است.

با مطالعه تأثیرات جنگ بر بازارهای مالی، می‌توانیم درک بهتری از چگونگی واکنش بازارها در برابر شوک‌های بزرگ اقتصادی پیدا کنیم. شناخت الگوهای گذشته به ما کمک می‌کند تا پیش‌بینی بهتری از رفتار بازارها در آینده داشته باشیم. سیاست‌گذاران می‌توانند با مطالعه این موضوع، ابزارهای لازم برای مدیریت بحران‌های اقتصادی را بهتر بشناسند. سرمایه‌گذاران با آگاهی از تأثیرات رویدادهای سیاسی بر بازارها، می‌توانند تصمیمات سرمایه‌گذاری بهتری اتخاذ کنند.

از صمیم قلب از دوست و همکارم جناب آقای مهندس مجتبی غلامی که در نگارش این کتاب راهنمایی‌های ارزشمندی به من ارائه داد، تشکر می‌کنم. همکاری و همدلی ایشان، در خلق این اثر نقش بسیار مهمی داشته است.

تقدیم به جامعه معامله‌گران ایران زمین

طاهر فتحی

زمستان 1403

www.t.fathi555@gmail.com

فصل اول

جنگ جهانی دوم و تأثیر آن بر اقتصاد جهانی

مقدمه

در این فصل، قصد داریم به بررسی ابعاد مختلف جنگ جهانی دوم و تأثیرات گسترده آن بر اقتصاد جهانی بپردازیم. جنگ جهانی دوم، به عنوان یکی از بزرگترین و خونین‌ترین جنگ‌های تاریخ، تغییرات بنیادینی در نظم جهانی ایجاد کرد. این رویداد عظیم، اقتصاد جهانی را به شدت تحت تأثیر قرار داد و الگوهای تولید، مصرف و تجارت را به کلی دگرگون ساخت.

1-1: توسعه اقتصاد جنگی

1-1-1: بسیج منابع برای تولید تسلیحات و تجهیزات نظامی

در دوران جنگ جهانی دوم، تمامی کشورهای درگیر به منظور پیروزی در جنگ، مجبور به بسیج گسترده منابع خود شدند. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های این بسیج، اختصاص منابع عظیم برای تولید تسلیحات و تجهیزات نظامی بود. این فرایند پیچیده و چند وجهی، تغییرات اساسی در ساختار اقتصادی کشورها ایجاد کرد.

1-1-1-1: مکانیزم بسیج منابع

بسیج منابع برای تولید تسلیحات، فرآیندی بود که در آن دولت‌ها با استفاده از ابزارهای مختلف، بخش قابل توجهی از منابع اقتصادی خود را به سمت صنعت نظامی هدایت می‌کردند. برخی از مهم‌ترین ابزارهای مورد استفاده در این فرایند عبارت بودند از: